

M. ANTONII
FLAMINII DE

2

REBUS DIVINIS
CARMINA,

AD
MARGARITAM

BENEFICIALLO

tum Regis sororem.

*

PARISIIS.

1551.

M. ANTONII
FLAMINII DE

2

REBUS DIVINIS
CERMINA,

MARGARITAM
HENRICI GALLO

rum Regis sororem.

*

PARISIIS.

1551.

705156652

MARGARITAE

HENRICI GALLO-

RYM REGIS SORORI

M. Antonius Flaminius.

VM Petrus Carne-

cus lectissimus, & or-

natissimus vir, de tua

singulari erga Deū pie-

tate, & assiduo litera-

ri studio ad me multa scripssisset, hortatū-

que esset ut siquid noni clucubratus essem,

id ad te mitterem, quod tibi scriptorū meo-

rum lectionem non iniucundam esse solere

affirmaret. hoc tam præclaro de te testimo-

nio commotus, & cum hominis amicissimi

authoritate adductus, tum humanitate tua

spertus. Carmina, quæ de rebus diuinis proxi-

mè cōposui, ad te mittere non sum veritus.

In his ego à meo vetere instituto discepsi:

Dauidem enim, & eius similes poetas

A 4

imitari malui, quam Horatiū vel Catullū,
propterea quod in scriptione rerū diuina-
rū, vt munditiā Latini sermonis & elegan-
tiam adhibēdam esse non nego, sic omnem
orationis pompam & fucū, & calamistros
remouēdos cēseo. Itaque vt c. Lucilius pot-
ta perantiquus dicere solebat, se non Per-
sio scribere, sed Syculis & Tarentinis: sic
ego quæcunque de rebus diuinis scripsero,
ea solū religiosis, & literariū diuinarum
amatoribus me scripturū profiteor, quibus
sine dubio longè gratius faciam, si stylū ita
tēperauero, quam si orationē fūco & pig-
mentis illinam. Tu verò Margarita, religio-
nis specimen clarissimū, hoc ab homine ti-
bi deditissimo opusculum, quale id cunque
est, habeto: quod si non in gratū tibi fuis-
se audiā, & ex hoc molesto quartana mor-
bo, quo iam multos menses conflictor, Dei
benignitate conualuero, alia à me posthac
huius generis munera expectato. Vale.

C A R M I N A
P R E C A T I O M A T V T I N A

I A M noctis umbras lucifer
Alma diei nuntius
Terra poloque dimouet,
Simulque nos cubilibus
Nonet, et elictis pectore
Preces ab imo fundere
Ad templa summa caelitem.
Oremus ergo supplices.
Fontem perennem luminum,
Vt sicut omnes aëris
Illustrat ora, viuido
Sic nostra corda repleat
Fulgore sancti Spiritus,
Qui nos per hæc contagia
Puros ab omni crimine,
Traducat ad caelestium
Sedes beatas: illius
Nutu gerantur omnia:
Cibumque siue sumimus,
Seu quid negotij foris
Tractamus, aut domi, intima
Seu mente quid renouimus,
Id omne semper gloriam
Spettet beati numinis.
Rector supreme caelitem

DE REBUS DIVINIS.

Quae mente tata possimus,
Haec omnibus concedito,
Qui corde puro te colunt,
Et vnicum natum tuum
Cum sempiterno spiritu.

PRECATIO MERIDIANA

I A M Sol citato fidere
Suprema celi culmina
Percurrit, alma feruidis
Tellus calescit ignibus :
At tu beato lumine
Accende corda frigida
Pater benigne, omnibus
Tantos piorum sensibus
Ignes amoris excita,
Vt quicquid orbis continet,
Prae te sit illud sordidum :
Nec ulla via hunc feruidum
Amoris aestum temperet,
Sed usque crescens, omnia
Conuexa celi transuolet,
Summumque Patri vinculo
Nos iungat insolubili.
Hae nos ab imo pectore
Precationes mittimus
Tuas ad aures maxime

CARMINA.

Terra polique conditor,
Tu vota nostra numine
Dextro secunda, idque ad tuam
Concede nobis gloriam.

PRECATIO VESPERTINA.

I A M vesper ortu incipit
Diem teuebris condere :
At nos parentem luminis
Sancti precemur, ne sinat
Noctem suorum mentibus
Caliginosam irrepere :
Seu dulcis alma recreat
Sapor quiete, languida
Seu liquit ille lumina,
Nunquam recedat a piis.
Lux sempiterna cordibus,
Vt semper in dies magis,
Magisque detur maximi
Benignitatem numinis
Videre mente lucida :
Et hinc amoris optimi
Ardere semper ignibus.
Supreme calitum pater,
Votis tuorum supplicam
Anres benignas admoue,
Vt sensa cordis omnia,

DE REBUS DIVINIS.

Et dicta, factaque ad tuam
Sic dirigamus gloriam.

OPEM CHRISTI IN
magna animi aegritudine con-
stitutus implorat.

IESU benigne, feruidas
Precationes, & mea
Ne quaeso vota despice.
Vt terra, solis ignibus
Hiulca, sic animus meus
Afflictus, aeger, aridus
Dulcissimum rorem tuum
Expectat o salus mea:
Refrigera mentem meam,
Mœtus, dolores, lachrymas
Muta perenni gaudio,
Vt hæc querela stebiles
Mutentur in laudes tuas,
Et vox agendis gratias
Noctes diesque personet.
Ne quaeso more iudicis
Quid egerim, quid dixerim,
Quid cogitarim, pondera:
Peccata sed mea omnia
Tuo cruore deleas,
Me vulnerum sanet dolor

CARMINE.

Tuorum, amara mors tua
Cordi meo dulcedinem
Inflillet, vt meam crucem
Ei fortis & libens feram.

QUAM SINT BEATI,
qui sumpta sua cruce Chris-
tum sequuntur.

BEATUS ille, qui suam
Tollit crucem quotidie,
Magnisque IESUM passibus
Sectatur: illum maximus
Celestium pater sibi
Adaptat vltro filium:
Etque donat spiritum
Peccata delentem omnia,
Hereditatis inclite
Pignus beatum, is intimo
In corde miros excitat
Patris amores optimi:
Hinc ille temens omnia,
Quæcumque tellus, & maris
Arena diues continet,
Letatur vincto Deo:
Hunc spem, salutem, gloriam
Suam, suumque gaudium,
Patrem, magistrum nominat;

DE REBUS DIVINIS

Latusque semper dexterum
 Sibi regentem conspicit,
 Per hunc ut vita vias
 Formidolosæ ambulet
 Securus, & cari patris
 Benignitatem sentiat.
 Ergo nec illum territat
 Humana vis nec inferum
 Furor tremendus maximis
 Periculorum casibus.
 Ut dura rupes turgidi
 Fusa procellis Adria,
 Immobilis semper manet,
 Nec cessat villo tempore
 Hostes, amicos, patriam
 Tuare negligens sui:
 Sic ille vitam calitum
 Colens, perenni gaudio
 Triumphat: impius licet
 Terra marisque sit potens,
 Palchrumque nomen occupet
 Felicitus, est semper miser.

COMPARAT ANI-
 mum suum flori.

Ut flos tenellus in sinu
 Telluris almae lucidans

CARMINA.

Formosus explicat comam,
 Siros & imber educat
 illum: tenella mens mea
 Sic floret, alma spiritus
 Dum rore dulci pascitur:
 Hoc illa si caret, statim
 Languescit, ut flos arida
 Tellure natus, cum nisi
 Et ros & imber educat.

EOS TANTVM BEATOS
 esse affirmat, qui ceteris omnibus re-
 lectis Christo adhaerent.

ΠΡΟΣΟΥΕ vana somnia,
 Falsaeque rerum imagines
 O ceci amare pergitis?
 Non forma vincens Nireæ,
 Non diues usus purpuræ,
 Non mens peragrans sidera,
 Campi que latos aëris,
 Marisque, terrasque infimus,
 Reddunt beatos: vnica
 Felicitatis est via
 IESVS benignus, omnium
 Dator bonorum, currite

DE REBVS DIVINIS

Omnes ad illum, currite
Fidenter : ille deserens
Amore nostri calitum
Sedes beatus, pertulit
Famem, sitimque, & vulnera,
Mortemque diram, neminem
Fastidit ille, perditos,
Aegros, malorum pondere
Pressos iuuare diligit:
Non sic & optimum, & unicum
Amant parentes filium,
Vt ille nos. 6 centies
Beatus ille, maxime
IESV, relictis omnibus
Qui mente tota se tibi
In seruitutem dedicat:

PRÆDICAT BENE-
ficia à Christo in se & ceteros
mortales collata.

IESV beate, numinis
Aeterna proles maximi,
Quibus tuam clementiam
Efferre possim laudibus?
Tu pulchra linguens sidera
Formata dextera tua,
Mortale corpus induis,

DE REBVS DIVINIS

Et ipse terram deserens,
Suprema cali culmina
Conscendam : acerba vulnera,
Crucisque dira sustines
Tormenta, vt ipse callidi
Serpentis ore saucius,
Mortisque certus, gaudeam
Vna potius calitum,
Tuoque factus munere
Tuus cohæres. Fac precor
IESV benigne, cogitem
Hæc semper, vt semper tibi,
Summæque patri gratias
Agam, piæque vos colam,
Totaque mente diligam.

QVID SERVANDVM
sit amatoribus Christi.

QVICVNQVE IESVM diligit,
Humana discat omnia
Nil estimare : diligens
Opes, honores, gloriam,
Amare IESVM puriter
Nequit : relinque cætera,
Vnūque IESVM posside :
Nam quicquid est vsquam boni
Sic possidebis, lachrymas,

DE REBUS DIVINIS

Metus, dolores pectore
Tuo fugabit: dulcia
Semper morantur gaudia,
Vbi moratur candidus
IESVS, voluptas unica
Est ille amantium sui.
Quin mater, & pater tuus
Te derelinquent, optimus
A dextera nunquam tua
IESVS recedet omnium
Fidus comes discriminum.
Et cum suprema veneris
Tibi dies, te transferet
In sancta regna calitum,
Fruaris vt vita simul,
Et sempiterno gaudio.

EXPRIMIT AR-
dorem amoris sui er-
ga Christum.

TUE sc̄cte IESVUm meUm
Amoris ista vulnere
Suspirat, o salus mea
Me solue tandem vinculis
Istis, vt euolem tuam
Beatam ad presentiam:
Fac interim magis, magis

CARMINA.

Amore totus ardeam,
Vt pura mens a corporis
Contagione amplexibus
Euadat aptior tuis.
Tu spes, voluptas, unicum
Cordis mei sis gaudium.
Benigne IESV da precor
Humana cuncta spernere
Te propter, omnia fac mihi
Te propter vnum, sordeant:
seu pulcher oras aetheris
sol lustrat almo lumine,
seu nox benigno languida
Rigat sopore corpora,
Comi, forsque mens mea
Te quarat, inuocet, canat,
solique fixus in tuo
Dulci acquiescat nomine.

HYMNVS IN CHRISTO.

IESVM pudicæ virgines,
IESVM iuuentutis integra,
IESVM vivi, senes, annu
Cantemus: in cuius fide
Latamur esse, patrio
Qui nos amore diligit,
Fouetque summi numinis
AEterne filii, fiderum,

CARMINA.

Terra, marisque conditor,
 Nil vasta celi immensitas,
 Nil magnus orbis continet
 Non dextera factum tuo.
 Tu patri: in sinu sedens
 Alis gubernas omnia.
 Tu charitate maxima
 Nostra misertus miseria,
 Mortale corpus induis:
 Diraque suffixus cruci
 Nos morte vindicas tua
 A sempiternis ignibus.
 Tu morte victa, regiam
 Reuersus ad tuam, simul
 Tui colentes aurea
 In parte celi collocas.
 Te cætus omnis calitum
 Noctes disique concinit:
 Te sempiternus Spiritus
 Salutis authorem unicum
 Testatur esse: tu quies,
 Lumen, voluptas mentium:
 Tu pastor, agnus omnia
 Peccata tollens, Pontifex
 A Eternus, iram maximi
 Sedare præsens numinis.
 Clemens, suavis, optime
 IESU tuorum prospera

CARMINA.

Cursum benignus, vt soles,
 Pidsque laudes suscipe,
 Quas ore puro fundimus.

CHRISTVM INVOCAT,
 magnitudine morbi se iam op-
 primi sentiens.

I A Quinta luna cornua
 Se luce complent horrida,
 Cùm febre membra talida
 Depascor, ossa frigore
 Tremor furente concutit:
 Den astus acer intimas
 Vrit medullas, vt faces
 Absumit ignis aridas.
 Iam corpus amisi, mei
 Vix vmbra iam superat leuis,
 Vt flos grauat us imbribus
 Caput renellum deicit:
 Sic mens misella perdita,
 Cedit maloru n ponderi.
 IESU benigne respice
 Meos labores, dextera
 Tua cadentem subleua.
 Non illud ipse iam pr ecor,
 Meo recedat corpore
 Hac pestis: vnum id omnibus

CARMINA.

Votis require & obsecro,
 Ut robur & constantiam
 Mihi ministros, languidos
 Artus, medullas, omnia
 Hic ignis ossa deuoret,
 Dum mens refecta viuida,
 Tuoque fortis Spiritu
 Resstat, & semper tibi
 Iucunda laudes concinat.
 IESVS benignus, optimus
 Horrenda passus vulnera;
 Dolentibus succurrere
 Est promptus, agrimoniam,
 Metus, querelas abiice
 Fidenter, ð anima mea,
 Quiesce, nomen inuoca
 Dulcissimum regis tui,
 Est ille munitissima
 Arx inuocantibus eum.

DOLET SE IAM SENEM
 fieri, neque tamen adhuc cœpisse
 Deo ex animo seruire.

EHEV seneſta criminibus
 iam sparsa canet, labitur
 AEtas vt vnda fluminis,
 Auricm iue vellens pallida

DE REBUS DIVINIS.

Mors admonet, Miser ah miser
 Quousque pergis somnia
 Umbraſque vanas persequi?
 Iam iam supremi iudicis
 Tribunal ad iustissimum
 Sistere, cordis intima
 Qui sensa, qui dicta, omnium
 Qui facta nouit omnia:
 Hac vera, certa indicat
 Mens, & relictis omnibus
 Summo beato numini
 Seruire totis viribus
 Exoptat, ardet, nititur.
 Sed heu misella, sordida
 Affixa terræ inaniter
 Laborat: cia age subueni
 IESVS benigne, subueni,
 Tuamque dextram porrige.
 Tu morte mortuum tua
 Olim euocasti ex inferis:
 Nunc vita me viuum tua
 Perire ne rursum sinat.
 Humana fac spernam omnia,
 Nudumque te nudus sequar,
 Et ponderosi corporis
 Me solue tandem nexibus:
 Vt pura mens, & integra,
 AEno potita cœlitum,

DE REBUS DIVINIS.

Te sancte, & optimum patrem,
Et sempiternum Spiritum
Laudare nunquam desinat.
IESVS suorum supplicum
Tutela, portus, gaudium,
Que tota mente deprecor
Concedet: ipse gratias
Agam benigno numini,
Eiusque laudes pectore
Latante semper concinam.

QVAM SIT DVLGIS
& salutaris vulnerum & tormento-
rum Christi a sadua meditatio.

IESV tuorum vulnerum
Cruore sancto pascere
Me quaeso nunquam desinas.
Me sanguis iste roborat,
Dulceque replet gaudio:
Hoc est amoris poculum
Celestis, omnes sordidos
Pellens amores: ebria
Hac potione mens, sui
Et omnium fit immemor
Quisecunque mundus continet,
Deum que solum cogitat,
Tuumque amorem feruide,

CARMINA.

Immense, nulli effabilis
Amor, beatis sedibus
Tu maximi natum Dei
Deducis, ipsique induis
Mortale corpus: asperam
Dein tollis illud in crucem.
Amabili, dulcissime
Amor meis insensibus
Tantas amoris excita
Flammis, ut visis nexibus
His ponderosi corporis,
Alis tuis ad optimum
IESVM beatus aduoleam.

ORATVTV CHRISTI
benignitate sibi liceat pie, sanctis-
que vitam agere.

TVTELA presens omnium
Qui mente pura te colunt
Da quaeso, nil vt cogitem,
Agam, loquar, quod numini
Tuo placere non queat:
Comis, benignus in bonos
Malsique sim, ne degener
Sim natus optimi patris,
Qui solis almo lumine

DE REBVS DIVINIS.

Illustrat omnes, omnibus
Potum, cibumque sufficit.
Legum tuarum per vias
Me continenter dirige,
Bonique quicquid egero,
Id esse totum muneris
Tuisciamque & predicem.
Seu febris artus pascitur,
Seu miles vrit impius
Domum paternam, dicere
Laudes tibi ne desinam,
Sed cuncta numinis tui
Nutu regi nil ambigens,
Vnam quietus filios
Dei secunda & aspera
Iuuent oportet, gloriam
Tuam, patriſque maximi
Mea saluti praeferaui:
Nec vlla res optatior
Queat mihi contingere,
Quam contumelias pati
Te propter: ipsa carior
Sit luce mors: vt corpore
Exutus, ad tui volem
Regni beata gaudia.

CARMINA.
GRATIAS AGIT
Christo, cuius beneficio e maximis
periculis sit ereptus, & ad
viam salutis reuocatus.

O Lux beata caelorum,
Mortalium fidiſſima
Tutela, quas agam tibi
IES V benigne gratias?
Vt olim aberrans a grege
Ouis misella saltibus
Formidolosis delitet,
Voranda mox rapacibus
Feris: inserrimus omnium
Sic ipse, per mala omnia
Cecus ruebam, candida
Cum lux beati Spiritus
Tui refulsit, & via m
Quae ducit ad felicitum
Aeterna regna caelorum
Manstravit: ista lux meae
Mentis tenebras dispulit,
Cordi meo dulcissimi
Facies amoris ista lux
Infixit: illo ex tempore
Te sancte totus ardeo,
Te quero amore sanctius,

DE REBUS DIVINIS.

Videre vultum candidum,
Tuis frui complexibus
Mens ardet, ipsa iam nihil
Te præter unum cogitat :
Non sic decentem virginem
Furens amator deperit,
Non sic tenellum filium
Parens uterque diligit.
Amoris aestu liquitur
Cor molle, ut olim feruidis
Perussa cera solibus.
O flamma mentem frigerans,
Omnesque labes excoquens,
Me semper in dies magis
Incende, perge adurere,
Consume, totum verteris
Me donec in faces tuas

QVERITVR MAGNAM
hominum partem, relicto Christo re-
bus inanibus studere.

IESV beate, si tuo
Amore sancto perfri
Quàm dulce sit, cognoscere
Qui res inanes diligunt,

CARMINA.

O quàm sua dementia
Taderet ipsos, vulnera
Acerba corporis tui
Tanta fluunt dulcedine,
Ut quisquis illa suxerit,
Opes, honores, omnia
Amata iam fastidiat,
Deique sola gloria
Latetur, oblitus sui :
Sed caeca gens his fontibus
Praefert lacunas lutidas
Et pestilentes. Gratia
Magna tibi IESV maxime,
Qui me tuo purissimo
Laudas, atque sanguine.

PRÆDICAT SE SINE
tutela Christi in mala omnia
præcipitem ruere,

TE sancte IESV supplicii
Adoro corde : cor tibi,
Meamque mentem dedico;
Ut bimulus puer sua
Custode si caret, sibi
Magna creat pericula :

DE REBUS DIVINIS

Sic ipse, si desit tui
Tutela praesens spiritus,
In cuncta praecipitem mala,
Dulcis, benigne spiritus
Me quaeso totum posside,
Tuaque flamma incendio
Amore cor, illumina
Mentis tenebras, excoque
Quodcunque inhaeret noxij:
Fac semper in te gaudeam,
Opes, honores sordent,
Summiq; patris gloria
Sit luce carior mihi.
Seu pascit hortus lumina
Florum colore gemmeo,
Seu fons insurrans vitreis
Delectat undis, illico
Vox surgat in laudes Dei.
Sol, luna, fulgor siderum,
Lapsus perennes amnium,
Formosa sylva, frugibus
Ager redundans, omnia
Quaecunque cerno, maximam
Sancti, beati numinis
Benignitatem cernere,
Manuq; tractare faciant:
Hinc ipse discam, comiter
Omnes iuuare, nemini

CARMINA.

Nocere, purus, integer,
Deoque carum exigam
Quod restat aui: transuolans
Deum summa cali sidera,
Errar perenni gaudio.

DE ARDENTI
amore suo erga:
Christum.

AMORE totus languens,
Nec vlla iam datur quies,
IESU benigne iam meam
Solare mentem, candidos
Ostende vultus, lumine
Tuo beata lumina
Fac mea, nec osculum precor
Amans amanti denega,
Tu sponsus es anima mea,
Te querit illa, lachrymis
Te continenter inuocat.
Tu sancte, mortis è manu
Tuo redemptam sanguine,
Tutque amore sauciam,
Odise certe non potes:
Ergo misella cur tua
Dulcedinem praesentiae

DE REBUS DIVINIS

Non sentit? ah cur supplices
Venti querelas dissipant?
Sed tu licebit anxio
Amantem amore torqueras,
Non illa amare desinet:
IESU tui tabescere
Amore, res dulcissima est.

COMMENDAT ANI-
mum suum Deo, magnitudine mor-
bi in extremum vite pe-
riculum adductus.

RECTOR beate calitum,
Qui sic amas mortalium
Salutem, ut almi filij
Cruore sancto laueris
Peccata eorum, suscipe
Serui precantis Spiritum,
Qui fretus vnica tua
Benignitate, languidos
Artus libenter deseris,
Vt alta celi sidera
Potens fruatur optime
Pater, tua presentia,
Et sempiterno gaudia.

AD MARGARITAM
HENRICI GAL-
lorum Regis sororem.

PVDICA virgo Regie
Stirpis propago nobilis,
Ornata sanctis moribus
Et literis, et ingeni
Decore fulgens, scripsimus
Hæc, insideret aridis
Cum longa febris artibus:
Iis addituri plurima,
Nimens granata corporis
Laboribus languesceret.
Sed tu puella candida,
Cælestis ardens ignibus
Amoris, ut mens augurat,
Libentius hunc perleges
Paruum libellum, sed pium,
Quæ n̄ prisca vatium carmina
Nugis referta inanibus.

CARMINA.

PARAPHRASIS
in carmen Davidis de morte
Saulis Iudæorum regis,
& Ionathæ
eius filij.

VRBES & agri fundite
Lamenta, tristes sidera
Ad alta vocet tollite,
Nostrum decus gens impia
Extinxit, altis montibus
Gens clara bello procidit:
Ne quæso Fama compitis
Hæc Ascalonis, aut Getbi
Perfer, puellas hostium
Ne tanta clades ad choros,
Cantibusque latos excitet.
Abominata Gelboë
Nec ros, nec imber educet
Herbam tuam, neque in tuis
Iucunda vitis, aut seges
Pubescat unquam montibus:
Hic heu relictiis parmulis
Phalanx piorum militum
Fugata turpiter cadit,
Hic dux cruento in pulvere
Procumbit, ac si non foret

DE REBUS DIVINIS

Gentis pia rex inclytus
Sagitta nunquam Ionathæ,
Cum seua obiret prælia,
Ictus ferebat irritos,
Sagitta velox, fortium
Potare docta sanguinem.
Nec hostis unquam vel pede,
Velequo tulit sese obuius
Impune, cum Saulis manu
Ensem rotaret impigra.
Saulis parens, & Ionathæ
Parentis inclyti decus,
Iucundi, atque amabilei,
Vos non diremit impiæ
Vris dura mortis, copula
Quos vita dulci iunxerat.
Non fortior vobis leo
Errat Libyæ vallibus,
Regina non animum ocyor
Vobis, fugacè præpete
Penna columbam persequens.
Vos ô decoræ virgines,
Quas induebat cocchina
Rex veste, quas monilibus
Ornabar aureis, date
Vestro miselle lacrimas
Regi, miscuæ tristibus
Sonent quærulis omnia.

DE REBUS DIVINIS

Vt militum ferocium
Infracta virtus concidit.
Vt Ionatha fortissime
In montibus tuis iaces
Confossus alto vulnere!
Has fundo lachrymas tibi,
Et hæc ab imo pectore
Suspiria, frater mihi,
O luce cara dulcior
Amate Ionatha mihi,
Quantum nec ardens candidam
Amans puellam depèvit,
Quantum nec vnicam parens
Tenella natam diligit.
Vt militum ferocium
Infracta virtus concidit!
Vt Ionathas acerrimus
Parente cum fortissimo
In montibus cæsus iacet!

AD PETRVM CARNES-
secum de Margarita Henrici
Gallorum Regis
sorore.

M. Antonius Flaminius.

O FOELIX mea ter quaterq; Mu-
Cuius verficulos puella regis (sa,
Maximi soror, vtriusque lingua
Peritissima cantat: hoc beato
Nuntio super alta sustulisti
Cæli sidera Carnefice carum,
Verustum, vnanimem tuum sodalem.
In nunc pessime liuor, i, libellos
Meos carpere perge, Margarita
Dum me iudicio suo tuetur,
Vos tantum, & maledicta vestra cura
Mordaces critici, Libysa quantum
Latrantis catuli læna vocem.

PETRVS VICTOR

rius Reginaldo Polo, Car-
dinali Anglo.

NON eo cōsilio, vir op-
time & amplissime, ca-
lamū sumpsi, vt te cōso-
larer, dolorēq; illum
minuerē quē cepisti ob-
interitum M. Antonij Flaminiij, probi
hominis, ac summis ingenij dotibus
præditi. neque enim tātum mihi tribuo,
vt fortem virum, vsuque ac doctrina
nostræ imbecillitatis peritum, audeam
monere: aut tibi eripio, quem scio nul-
lo negotio, quicquid remediū huic malo
adhiberi potest, per seipsum inuentu-
rum: sed vt tecum aliquātulum de gra-
ui hac plaga per literas loquerer, quæ
cunctos optimarum artium studiosos

merito perculsit. in quibus cū ipse infe-
riorē locum teneam, acumen iam eni-
genij illius, viri sanctitatem, præcla-
ram eruditionem, morum elegantiam in-
primis dilexerim, vel suspexerim po-
tius: non potui mihi temperare quin
ægritudinem parerem, ac de communi
hoc damno tecum quererem. Amisimus
enim morte illius florem poetarum,
decusque ac splendorem huius seculi,
quod ille mirifice ornabat, ac plurimis,
maximisque virtutibus suis illustrabat.
Hæc autem de aliquo prolata, non me
fallit exuperantiam quandam amoris
redolere, ac valde commotum animum
eius qui dicit indicare. Quæ tamen de
Flaminiio edita, nedum nimis quam o-
porreat laudem eius efferār, non plene,
integrèque videntur illum explanare:
constat enim ipsum non cæteris tantum
poëtis nostræ ætatis facultatem con-
dendi carminis præstitisse, sed vete-

rum etiam Latinorum gloriam, & va-
rietate poematis, & elegãtia adæquas-
se. Quanta autem fœlicitate ingenij, ob-
scuros sensus veterum scriptorum, &
aut breuitate verborum, aut huiusce-
modi aliqua caligine inuolutos explica-
re potuerit, eadẽmque dilucidè ac co-
piose tractare, nihil attrinet docere, cũ
illi ipsi Græco homini, qui omnium iudi-
cio huius rei palmam olim reportauit,
non cesserit: quod & cantus Hebræo-
rum poetarum ab ipso expressi, & duo
decimus Peripateticorũ principis liber
de prima philosophia declarant. Te
verò potissimum delegi, apud quem
mœrorem meum testarer, cui scio mor-
tem illius valde molestant fuisse, & cõ-
mune hoc damnum spectãti, & multis
voluptatibus (quas quotidie è venusta-
te illius, suauissimæque consuetudine de-
cerpebas) carenti, cum eũ domi tuæ ale-
res, in coetũque honestissimorum tuorũ
sodalium haberes. Fuit enim sepe hoc

virtutis tuæ singularisq; bonitatis, vt
studia literarũ foueres, præstãtesq; illis
viros vehemẽter amares, atq; oĩbus qui-
bus posses cõmodis augeres: ac quem
audiui omnia sedulò colligere, quæ tan-
tum dolorem valeãt mitigare: firmam-
que illius memoriam in animo tuo im-
primeres, cum formam etiam oris ip-
sius diligẽter olim apud nos expressã
hinc accieris, simulacroque hoc et-
iam corpore putaris te posse adiua-
ri, animi nãque effigies, imagoque vite
extingui, delerique è pectore tuo non
potest: præter enim quod facta
Flaminij honesta, grauesq; voces
assidue tibi arbitror obuersari, moni-
menta ingenij ipsius quasi speculum in-
dolis, nunquam eam patientur euane-
scere, neque ex animo tuo tantum, sed
eorum etiam omnium, qui non omnino
aucti a Musis sunt, nec omnium deli-
ciarum, ingenuarumque voluptatum

rudes. Nam tibi magnam, certamque
consolationem accepi attulisse, quod san-
cte ille, pieque discessit e vita, atque ea
constantia mentis, et alacritate, quæ ab eo,
qui ita, ut ille vixisset, ac vera religio,
ne imbutus esset, solo poterat expectari.
hoc enim quod aliis fortasse maiorem
dolorem inuississet, cum cogitarer se
tali amico orbatum, sapientiæ tuæ non
paruum solatium attulit, quæ, vidit ip-
sum illo extremo tempore, se, ut Chri-
stianum decet hominem, gessisse, ac ho-
nestè actæ vitæ, finem similem addidis-
se. Ipse certe qui non eo robore animi
sum, neque tam altè in vera pietate rati-
dices egi, conflictor magnopere, et ex-
ptum nobis esse talem virum, qualem
fortasse nunquam futura ætas videbit.
Quod si dænum tantum, spectemus, quod
fecimus minoribus ipsius laudibus, tan-
quam luminibus quibusdam extinctis,
iactura hæc acerba luctuosaque admo-

dum est, nedum si exemplar humanæ
probitatis ablatum nobis cogitemus:
et tamen omnia sunt æquo animo ferē-
da, quæ nos infirmitatis nostræ admo-
nent. His verò, qui ea gravitate animi,
scientiæque Christianæ pietatis, qua tu,
ornati, instructique sunt (qui tamē pau-
ci sunt) non ferendæ enim, verum etiam
contenendæ. Quare gaude tuo isto exi-
mio, præstantique bono, utreeq; his ar-
mis ad huiuscemodi fortunæ impetus
propulsandos: nobisque ignosce, qui
humi adhuc strati, his vulneribus tole-
randis pares non sumus, ac omnia de-
niq; tenui imbecillòq; animo iudicamus:
præcipuè autem mihi qui non tantum
me ab atroci hac plaga, ægritudineque
confici passus sum, sed in aliū etiā im-
mentè, partè eius cõieci, ac magnitudine
doloris mei, dolorem etiam tuum exci-
taui. obductamque fortasse iam cicat-
ricem sine causa refricauit. Vale.

REGINALDVS POLVS
Cardinalis Anglus Petro
Victorio.

Q VANTO dolore af-
fectus fueris, vel mœro-
re potius ex Flaminij
nostri morte, optimi &
doctissimi viri, facile ex
tuis literis intellexi: in quo quidem
declaras, non modò quantopere illum
dilexeris, quantique feceris, sed quan-
tum etiam ipse ob humanitatem istam
amandus sis Nec verò hoc obscurum
ingenuæ naturæ & probitatis tuæ si-
gnum ac testimonium est, quòd homo in
iisdem studiis, in quibus ille excelluit,
magna cum laude tot iam annos versa-
tus, æqualis tui obitū tam amanter de-
fles, & eiusdem ingenium ac mores
summis effers laudibus. Sed quæ tu de
Flaminij ingenio ac præstanti in opti-

marum artium studiis laude commemo-
rasti, ea tibi & cuius ex var iis illius,
& elegantissimis scriptis æquè ac mi-
hi cognita esse potuerunt. Illa verò quæ
maiora sunt ex eius laudibus propter
intimam, quæ mecum illi fuit, consuetu-
dinem, & assiduam multorum anno-
rum conuictum atque vsum, & faci-
lius animaduersa à me, & perspecta
sunt certius, neque enim quemquam
mibi videor aut maiore erga Deum
pietate præditum cognouisse: aut ab
omni earum rerum, quas vulgò homi-
nes admirantur, cupiditate remotio-
rem: aut denique in omnibus Christia-
næ charitatis officiis diligentio-
rem. Itaque tali viro extincto, quem ego
vnicè diligebam, & à quo me summo-
pere amari sentiebam (si modò extin-
ctus is est, qui morte immortalitatem
comutauit) negare non possum quin ip-
se quoque grauius sim commotus: &

cui superioribus temporibus plurime
alio calamitates inciderint, hanc nulla
ferè earum leuiorem esse existimarim,
Quòd si tu propter admirationem il-
lius probitatis atq; doctrinæ grauius
eius morte doluisti, quid me tandem fa-
cere par est, qui iis ipsis bonis assidue
fruebar? quique præterea ex suauissi-
mis eius sermonibus summam iucundita-
tem, ex amantissimis consiliis maximū
fructum in omni actionum mearum ge-
nere capiebam? Sed tamen qui rebus
aduersis perferendis, Deo iuuante,
iam pridem assuefacti sumus: quique
omnia, quæ uoluntate diuina eueniant,
non forti modo, sed æquo etiam animo
patienda nobis esse statuimus: hoc no-
strum incommodam grauissimamq; ia-
cturam eo ferimus animo quo debemus.
Tantum uerò abest ut illius uicem do-
leamus, ut etiã ipsius causa gaudendū
esse intelligamus. Etenim cui magis pro-

pitū ac placatū Deū fuisse, cuius faci-
lius aditū ad eternam et beatam illam
uitam patuisse censendum est, quam ei
qui (ut ipse quoque de eo sentis) et in-
tegerime semper, ac castissime uix-
erit, et ex hac uita piè, sancteque dis-
cesserit? Profectò illius obitu dolere,
inuidenti esset potius, quam amanti.
Quare te quoque hortor, ut cum is
tam præclare uitæ suæ cursum conse-
cerit, hac cogitatione desiderium quo
ex illo afficeris, lenias: quod facilius
etiam assequere, si iis literis, quæ ut
sunt, ita appellantur sacræ, aliquid tui
studij et temporis impertieris, ex qui-
bus (id quod ipse expertus confirmare
possim) præter suauissimum quendam
animi fructum ac voluptatem, quam
percipies, omnia quæ euenire homini
possunt incommoda (quod omnis spes
nostra in Deo fixa teneatur) non tole-
rabilia solum esse, sed ad salutem etiam

animorum vim habere maximam intel-
liges. sed hæc hæctenus. Ego & tuum
scribendi ad me consilium amaui, quod
charissimam mihi, & iucundissimam Fla-
minij memoriam (quanquam ea quæ
dem, quoad viam, ex animo meo es-
fluere nunquam poterit) excitaris: &
de te iam pridem ita sentio, vt eo amisa
so, non paruum Italiae in tua excellenti
doctrina ornamentum positum esse ar-
bitrer. Eo porro sum in te animo, vt si
quam ad rem opus tibi opera &
studio meo fuerit, ea tibi, vt ab

homine talium virorum,

qualis es tu, vehem-

enter cu-

pidos

parata esse pollicear.

Vale, meque

ama.

DE PARAPHRASI

Antonij Flamini in tri-
ginta Psalmos.

Sacra Syra canit ad citharâ qua carmina David,
Ad citharam hæc recinit Flaminius Latiam:
Vtraque docte legens dices, in viroque relucet
Par lingua candor, par pietas animi:
Creditur ille quidem sancto cecinisse furore
Percitus, hic eodem digna furore canit.
Lectori esse rudi poterit sed carior: est nam
Clarius obscuro Davide Flaminius.
Magno magna Deo debetur gratia cuius
Præclarum hoc magno numine surgit opus.

Sancta Palestino quæ sunt sibi condita versu,
Edidit hæc doctus carmina Flaminius.
Hoc dace sacra colest Muse iam templa Latina,
Hæctenus à templis quæ procul absuerant,
Errare in sylvis assuetæ, ac montibus altis,
Turpis eas ratum quod furor impulerat.
Quam decet hæc castas ornari veste puellas!
Quamque decet sanctas carmina sancta deas!
Aulus erit deus quisquis eas violare prophanus,
Obsceno maculans ora pudica sono,
Sentiat iratas merito sauire Camænas,

*Plagiti que feret premia digna sui.
At tibi Pierides sancte, diuine potia
Munera dent magna pro pietate tua :
Largius ut manans diuina hec vena, salubres
Dauidis è puro flumine fundat aquas.*

F I N I S.

